

«Бекітемін»

Маңғыстау облысының білім
басқармасының Бейнеу ауданы білім
бөлімінің «Бейнеу» санаториялық
бөбекжайы» КММ-сі

директоры м.у.а Р.Нуртаева

« 08 2022ж

2022-2023 оқу жылының ұйымдастырылған іс-әрекетінің «Жауқазын» ересек тобының
перспективалық жоспары

Тәрбиешілер: Боқаева А

Жумадурдыева Р

2022 - 2023 оку жылына арналған үйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі : «Бейнеу»санаториялық бөбекжайы»КММ

Ересек «Жауқазын» тобы

Балалардың жасы: 4 жастан.

Жоспардың күрілу кезеңі: желтоқсан айы, 2022-2023 оку жылы.

Қыркүйек айы 2022 жыл

Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>- балалардың қимыл әрекеттерін үйымдастырудың түрлі нысандарында қимылдарды дұрыс орындау біліктері мен дағдыларын қалыптастыру;</p> <p>- дене қасиеттерін қалыптастыру: ептілік, қозғалыстарды үйлестіру, шыдамдылық, тепе-тәндікті сақтау, икемділік;</p> <p>- түрлі қимыл белгілері мен дағдылары арқылы тәрбиеленушілердің шығармашылық қабілеттерін дамыту;</p> <p>- журу мен жүгіруде, секіру мен лактыруда, қағып алуда, еңбектеу мен өрмелуеде негізгі қимыл түрлерін, жеке гигиена дағдыларын және денсаулықты сақтау негіздерін жетілдіру;</p> <p>- дене шынықтыру жаттығуларын орындауга қызығушылықты, саламатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу,</p> <p>- түрлі қимылды ұлттық ойындарды, жарыс сипатындағы ойындарды еткізу.</p> <p>1) журу. Санта бір-бірден, екеуден, аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкі жағымен, тізені жоғары көтеріп, қысқа және алшак адымдан журу. Қозғалыс бағытын өзгертіп журу, "жыланша" ирелендеп журу, бытырап, қосымша қадаммен алға, шет жағына журу. Жүруді жүгірумен, секірумен кезектестіріп, бағытты, қарқынды өзгертіп журу. Жүруді басқа қимылдармен кезектестіріп, белгі бойынша тоқтап журу.</p> <p>Музыкалық-ырақтастық жаттығулар.</p> <p>Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында әртүрлі таныс дене жаттығуларын орындау.</p> <p>Спорттық жаттығулар:</p> <p>1) шанамен сырғанау, төбешіктен сырғанау, бір-бірін сырғанату;</p> <p>2) сырғанау, мұзды жолдармен өздігінен сырғанау;</p> <p>3) велосипед, самокат тебу, үш дөңгелекті велосипед және самокат тебу. Оңға, солға бұрылыштарды орындау;</p> <p>4) Жүзуге дайындық. Суға тұсу, суда ойнау. Суда отырып, аяқтарын жоғары және төмен көтеріп, қимылдар орындау. Судан шығу.</p> <p>Спорттық ойын элементтері:</p> <p>1) кегли. Дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, түрлі бағытта койылған доптарды лақтыру;</p> <p>2) футбол. Берілген бағытта допты домалату. Допты қақпаға домалату;</p> <p>3) хоккей. Берілген бағытта шайбаны таяқпен домалату, оны қақпаға домалатып кіргізу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі.</p> <p>Балалардың доптармен, құрсаулармен, ойыншытармен ойындарын жетілдіру, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындар үшін атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға ынталандыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Шынықтырудың барлық түрлерін жалғастыру. Жалпы және жергілікті су шараларын жүргізуі жалғастыру: дымқыл шуберекпен сұртіну, аяқтарды, денені шаю, сауықтыруға арналған жүгіру. Тыныс алу жолдарын шынықтыру, жалаң аяқ</p>

	<p>жүргүп. Мәдени-гигиеналық дағдылар. Бұрын игерген біліктерін бекіту және олардың орындалу сапасын жогарылату. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдануды жетілдіру. Гигиеналық шараларды орындау: жуыну, шашын тарау, қолды сабынмен жуу, кол орамалды қолдану.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айтуда дағдыларын бекіту, үнді және ызың дыбыстарды анық айтуды үйрету. Фонематикалық қабылдау дағдыларын қалыптастыру. Сөзді дыбыстау мәдениетін тәрбиелеуге арналған дидактикалық ойындарды қолдану.</p>
Көркем әдебиет	<p>1) оку, әңгімелуеу. Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. Балаларды түрлі тақырыптағы көркем шығармалармен таныстыру. Кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету; әдеби шығармаларда бейнеленген қоғамдық өмір, табиғат, коршаған орта оқигалары, Қазақстан халқының өмірі мен тұрмысының ерекшеліктері туралы түсініктерін қалыптастыру;</p>
Математика негіздері	<p>Жиын: 1) әртүрлі түстен, өлшемнен тұратын заттардың жиыны туралы түсініктерді қалыптастыру; 2) заттарды салыстырып қою арқылы оларды санамай-ақ жүптарын салыстыру; салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді үйрету.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Тірі және өлі табиғат құбылыстары мен заттары: өлі табиғат нысандары - су, жер, ауа, күннің көзі туралы білімдерін көңейту; табиғат құбылыстары: жел, жаңбыр, тұман туралы түсініктерін қалыптастыру.</p>
Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан құрастыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; 2) сыйбаны қолданып, ірі және ұсақ құрылым материалынан құрастыру; 3) ұлғі бойынша құрастыру; 4) умаждау, жырту, шынышықтауды қолданып, қағаз парактарын көлемді пішіндерге айналдыру.</p>
Сурет салу	<p>Заттық сурет салу. Балалардың дербес тәжірибелік әрекеттерімен байланысты эстетикалық қабылдауын дамыту. Бояулар, қарындаштар, борлармен дәстүрлі және дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың техникасын жетілдіру. Келесі біліктерді қалыптастыру: Әртүрлі бағыттағы тұра сызықтар мен олардың киылышын жүргізе білуді үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) көгөністер мен жемістерді, ыдыстар, ойыншықтар, жануарларды бейнелеу; 2) дөңгелек пішінді заттарды салу; 3) техникалық дағдылар мен біліктерді игеру.</p>
Мүсіндеу	<p>Заттық мүсіндеу. Ермексаздың, сазбалыштың, қамырдың кесектерінен мүсіндеудің келесі дағдыларын қалыптастыру: 1) түрлі тәсілдерді қолданып бейнелеу; 2) түрлі пішіндеғі таныс заттарды және өзіне өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, үлгісі мен елестетуі бойынша көлемін жасау;</p>
Жапсыру	<p>Заттық жапсыру: 1) қайшыны дұрыс ұстау және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сызықпен алдымен қысқа содан соң ұзын жолактарды қиоды үйрету.</p>

	<p>2) текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақ пішін қиоға, ересектердің көмегімен бөліктерді желімдеуге, желімді, сұлгіні қолдануды үрету.</p>
Музыка	<p>Музыка тыңдау.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) әртүрлі сипаттағы, қарқындағы музыканы қабылдау, музыкаға деген өзіндік қатынасын, ол туралы пікірін айту.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) әртүрлі сипаттағы әндерді қабылдау, әуенді дұрыс, нақты интонациялау, сөздерді дәл айтудың қалыптастыру;</p> <p>Музыкалық-ырғактық қимылдар.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) би қимылдары, ойындық музыкалық қимылдарды орындау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Билер.</p> <p>Өуеннің көнілді би сипатын қабылдауға үрету, музыканың кіріспесін ажырату,</p> <p>садан кейін қимылды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды аудыстыру, би қимылдарын, билерді, ойындарды есте сактау.</p> <p>Ойындар, хороводтар.</p> <p>Әннің мәтініне сәйкес ойын қимылдарымен сүйемелдей отырып, әнді көнілді және</p> <p>емін-еркін әндеу, хор айтуды шенбер бойымен жүргізу, музыкалық фразаларға сәйкес қимылдарды өзгерту; шапшаңдық пен икемділік таныту, пьесаның соңын белгілеу, халық ойындарының көнілді сипатын беру, дыбыстарды жоғарылығы бойынша ажырату, үлкен шенберге және шашырап тұру.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы. Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) фортепиано сүйемелдеуіндеңі балалар музыкалық аспаптарында ересектердің орындаудағы би әуенін тыңдау;</p>

Қазан айы

2022 жыл

Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>- балалардың кимыл әрекеттерін үйымдастырудың түрлі нысандарында қымылдарды дұрыс орындау біліктері мен дағдыларын қалыптастыру;</p> <p>- дене қасиеттерін қалыптастыру: ептілік, қозғалыстарды үйлестіру, шыдамдылық, тепе-тендікті сактау, икемділік;</p> <p>- түрлі кимыл біліктері мен дағдылары арқылы тәрбиеленушілердің шығармашылық қабілеттерін дамыту;</p> <p>- жұру мен жүгіруде, секіру мен лактыруда, қағып алуда, еңбектеу мен өрмелуеде негізгі кимыл түрлерін, жеке гигиена дағдыларын және денсаулықты сактау негіздерін жетілдіру;</p> <p>- дене шынықтыру жаттығуларын орындауга қызығушылықты, саламатты өмір салтын ұстануға тәрбиелу,</p> <p>- түрлі ұлттық қымылды ойындарды, жарыс сипатындағы ойындарды еткізу.</p> <p>2) жүгіру. Қалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп; ұсақ және алшақ адыммен, сапта бір-бірден және жүппен, түрлі бағытта, бытырап жүгіру. Жетекшінің ауысымен, қарқынды жылдамдатып және ақырын жүгіру. Жай қарқында үздіксіз жүгіру; 50–60 метрге жүгіру. 5 метрден 3 рет жүгіру. Түрлі бағытта жүгіру, қағып алып жүгіру;</p> <p>3) секіру. Бір орында тұрып екі аяқпен секіру, алға ұмтыла секіру, бір орында тұрып онға, солға бұрыльпекі секіру, аяқты бірге, алшақ қойып, біреуін – алға, екіншісін – артқа қойып, бір орында тұрып секіру. Затты жанау арқылы орнынан жоғары секіру; биіктігі 5–10 см 2–3 заттың үстінен кезектесе секіру; 20–25 см биіктікten секіру; бір орында тұрып, ұзындыққа 4–6 сыйықтың үстінен секіру (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см);</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөздік кор.</p> <p>Балалардың сөздік корын адамдардың мамандықтарының атауларымен, заттардың бөліктерімен, заттардың сапалары мен қасиеттерін білдіретін зат есімдермен байту. Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну дағдыларын қалыптастыру;</p> <p>2) сөздік корын жалпылаушы мағыналы сөздермен байту;</p> <p>3) заттарды және олардың түрған орнын анықтау дағдыларын жетілдіру;</p> <p>4) ойындарды қолдану арқылы сөздерге қызығушылығы мен зейінін дамыту. Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Келесі дағдыларды жетілдіру:</p> <p>1) байланыстырып сөйлеу;</p> <p>2) жануарлар және олардың төлдерінің атауларын білдіретін сөздерді, сөздердің түрлі тәсілдермен жасалуын, зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану;</p> <p>3) әртүрлі тәсілдермен жаңа сөздер күру;</p> <p>4) сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен бірге қолдану;</p> <p>5) тілдің грамматикалық құрылымын қалыптастыруды ойындарды қолдану. Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Әңгімеге катысу және тілді түсіну, тыңдау біліктерін, көлемі шағын тақпактарды жатқа айтту, сурет бойынша заттар және ойыншықтар туралы әңгіме, ұлғі бойынша әңгіме құрастыру, шағын әңгімелер мен ертегілерді айттып беруге үйрету дағдыларын қалыптастыру. Ұсынылған мазмұн бойынша сахналауды үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<p>2) мәнерлеп оку. Балаларды тақпактар мен өлеңдерді түсініп, есте сактауға, өлеңнің мазмұнына өз көзқарасын білдіруге үйрету.</p> <p>3) мазмұндау. Таныс ертегілердің мазмұнын айтуда мазмұнның жүйелілігін сактауға, диалогтік сөйлеуге, кейіпкерлердің мінезін сипаттауға үйрету.</p>
Математика негіздері	<p>Сан, санау:</p> <p>1) 5 көлеміндегі санау, заттарды үлгісі бойынша және аталған саны бойынша санау дағдысын қалыптастыру. Сандарды реті бойынша атауға және қорытынды санды атауға, «Барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Бірінің астына бірі 2 қатарда орналасқан заттардың екі тобын салыстыруды үйрету;</p> <p>2) тенденциялардың топтарын топтастыру. Салыстырылатын топтар: бір көп, бір және екі, екі және үш және төрт, төрт және бес;</p> <p>3) тенденциялардың топтарын топтастыру. Салыстырылатын топтар: бір көп, бір және екі, екі және үш және төрт, төрт және бес;</p>

	<p>беруге үйрету;</p> <p>4) 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, «Нешінші?», «Саны бойынша қайсысы?» сұраптарына жауап беру дағдыларын дамыту;</p> <p>5) сандық топты белгілей отырып, 5-ке дейінгі сандармен таныстыру. Әртүрлі сезім мүшелерінің көмегімен санау дағдысын дамыту (көру, есту, ііс сезу). Тура және кері бағытта 5 көлеміндегі санатын жаттықтыру.</p> <p>Шама.</p> <p>Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) ұзындығы және ені бойынша бірдей және екі түрлі заттарды салыстыру;</p> <p>2) биіктігі және жуандығы бойынша бірдей және екі түрлі заттарды салыстыру; 3) шаманы салыстыруда беттестіру және тұстастыру тәсілдерін қолдану.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<p>Табиғаттағы маусымдық өзгерістер:</p> <p>күзгі, қысқы табиғатты, олардың қарапайым өзгерістерін бақылау дағдыларын дамыту;</p> <p>адамдардың күзгі, қысқы әрекеттеріне балалардың зейін аудару дағдыларын қалыптастыру.</p>
Құрастыру	<p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздан құрастыруды үйрету: қағазды тікбұрышты парагын жартысынан бүктеп, бұрыштарды және қырларды біріктіру, детальдің негізгі түріне желімдеу. Қағаз парагын көлемді пішіндерге қайта келтіру, қағазды кесекке, орамдаға, ілмекке айналдыра білу дағдыларын бекіту.</p>
Сурет салу	<p>Сюжеттік сурет салу:</p> <p>1) коршаган ортаның әсемдігіне, өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға, қазақ және басқа халықтардың ойыншиқтарына эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>2) қарапайым табиғат құбылыстарын, ертегі кейіпкерлерін бейнелеуге машықтандыру.</p>
Мүсіндеу	<p>3) пропорцияларды сактап, саусақ пен алақан қозғалыстарын пайдалана отырып екі бөліктен тұратын заттарды;</p> <p>4) адамның пішінін;</p> <p>5) заттарды толық пішіні алынғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектері ілгендеге дейін сыйымдау.</p>
Жапсыру	<p>Сюжеттік жапсыру:</p> <p>1) барынша күрделі заттарды, жануарлар пішінін бейнелеу, заттарды қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша аракатынасын ескеру;</p> <p>2) дөңгелектерді және сопақша пішіндерді кио дағдыларын жетілдіру. Тар жолактарды көлдененінен кио, шаршыдағы бұрыштарды қиоды бекіту.</p>
Музыка	<p>Музыка тындау.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>2) әуендерді немесе музыкалық шығармаларды орындау кезінде пъесаларды тану және атау.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>2) дауыс пен есту қабілетін дамытуға арналған жаттығуларды қысқа әндер айтуда арқылы дағдыны жетілдіру, дауыстап және төмен дауыспен ән салу, кол қозғалысымен көрсету.</p> <p>Музыкалық-ырғактық кимылдар.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>2) марш сипатын ырғакты жүріспен беру, музыканың кимылдық сипатын жеңіл, ырғакты жүгірумен беру.</p> <p>Билер.</p> <p>Әуеннің көнілді би сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату,</p> <p>садан кейін кимылды бастау, музыканың сипатына сәйкес кимылдарды ауыстыру, би кимылдарын, билерді, ойындарды есте сактау.</p> <p>Ойындар, хороводтар.</p>

Әннің мәтініне сәйкес ойын кимылдарымен сүйемелдей отырып, әнді көңілді және
емін-еркін әндету, хор айтуды шенбер бойымен жүргізу, музыкалық фразаларға сәйкес кимылдарды өзгерту; шапшаңдық пен икемділік таныту, пьесаның сонын
белгілеу, халық ойындарының көңілді сипатын беру, дыбыстарды жоғарылығы бойынша ажырату, ұлken шенберге және шашырап тұру.

Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.

Келесі дағдыларды қалыптастыру:

1) фортепиано сүйемелдеуіндеі балалар музыкалық аспаптарында ересектердің орындаудағы би әуенін тыңдау;

Қараша айы

2022 жыл

Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
<p>Дене шыныктыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - балалардың денесін үйлесімді дамыту, спорттық, кимылды ойындарға, спортпен айналысуға қызыгушылықты арттыру; - дене сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікті қалыптастыру; - негізгі кимыл түрлерін: жұру мен жүгіруді, секіру мен лактыруды, қағып алуды, еңбектеу мен өрмеледі, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дене шыныктыру жаттыгуларын орындауга қызыгушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелу; - әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызыгушылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздікті сақтау. <p>Жүгіру: аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдаш жүгіру, салта бір- бірден, шенбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; түрлі тапсырмаларды орындаі отырып: шашпаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру, орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру.</p> <p>Жалпы дамытуши жаттыгулар.</p> <p>Көл және иық белдеуіне арналған жаттыгулар.</p> <p>Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру (бір уақытта, кезекпен), төмен түсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеуде түсіна қою; қолдарын алға-артқа сермеу; қолды иыққа қойып, шынтақтарын бүгіп, қолдарын айналдыру. Қолды алға созып, саусактарды жұму және ашу, қолдың білектерін айналдыру. Қолды кеуденің алдына қою, желкеге қою, иықтарды түзеп, екі жаққа бұрылу. Жаттыгуларды заттармен және заттарсыз орында.</p> <p>Спорттық жаттыгулар.</p> <p>Велосипед тебеу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.</p> <p>Жүзу: суға тұсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарын жоғары және төмен көтеріп қимылдар орындау; иекке дейін суда отыру, судан шығу; бетін суға малу; еркін әдіспен жүзуге талпыну.</p> <p>Қимылды ойындар.</p> <p>Қимылды ойындарға қызыгушылықты дамыту. Таныс ойындарды үйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш) дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауга үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сактауга баулу. Доптармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Дербес кимыл белсенділігі.</p> <p>Балалардың доптармен, козгалатын ойыншыктармен, құрсаулармен ойындарын колдау, дене шыныктыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттыгуларды орындауга, қимылды ойындарға қатысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, азғаза түсетін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қимылдарды орындауда үшін жағдайлар жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру.</p> <p>Тамактану тәртібін сактаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрүмендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру.</p> <p>«Денсаулық - зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекеттіңін азғаза әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, сүйк тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұфымдарды көңейту.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.</p> <p>Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдтекте айналдыруға баулу. Тамактанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауга үйрету. Таракты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту.</p> <p>Тамактану әдебін сактау. Тамакты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлұқты дұрыс қолдану, тамактанып болғаннан кейін ауызды шаю.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекеттінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамактанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы кундері шөптің, құмның үстімен жалан аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлыш, женіл</p>	

	киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттыгуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әңгімелерін құруға баулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаган ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы акпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау. <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу карқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызу.</p> <p>Сөздік көр.</p> <p>Айналасындағы заттармен сөздік қорды көнегейту: түрмистік заттар және қоршаган орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың белілтерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде колдану.</p> <p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаган ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен көнегейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты дамыту; - балаларға жастарына сәйкес тыңдауға, сақналуға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну. <p>Әдеби шығармаларды мұқияттыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталаپ айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзben өлшеу, қолмен ұстау арқылы көрнекі-бейнелік ойлауды, есте сақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, қорытынды шығаруға баулу; - сенсорлық қабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; - сыны ойлау дағдыларын қалыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету; - эстетикалық талғамды қалыптастыру, балалардың ой-өрістерін көнегейту; тірі және өлі табигат объектілеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. <p>Сан, санау.</p> <p>Екі катарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алыш тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұраптарына жауап беруге үйрету. 5 көлемінде тұра және кері санауға жаттықтыру.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - казақ халқының ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу; - түрлі балалар әрекетінде балалардың көркем-шығармашылық кабілеттерін, дербестігін, белсенділігін дамыту. <p>Заттардың пішіні: дөңгелек, сопак, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөлілтерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - қоршаган ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен киялды дамыту; - өнер түрлері туралы ұғымдарды көнегейту, заттарды қару және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. <p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді киып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды киода қолдану.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем- эстетикалық талғамды дамыту; - өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағдыларын қалыптастыру.

	<p>Пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсіндеу, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндеу. Мұсінделген заттың, фигуralардың бетін тегістеуге үйрету.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - балаларға тыңдауға, айтуға жастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау.</p> <p>Музыканы тыңдау мәдениетін сактау (музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).</p> <p>Музыкалық-ырғакты қымылдар.</p> <p>Би қымылдарын, ойындағы музыкалық қымылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғакты жүріспен беру, музыканың қымылдық сипатына қарай женіл, ыргакты жүгіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Сылдымрақтармен әуендерді ойнау.</p> <p>Әуенинің көнілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қымылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қымылдарды ауыстыру, би қымылдарының, билердің атауларын есте сактау. Женіл, ырғакпен қозғалу.</p>
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қауіпсіздікті сактауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу. <p>Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру.</p> <p>Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылыш бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыш бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылышпен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру.</p> <p>Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сактау.</p> <p>Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыш жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылышты талдау.</p>
Қоршаған ортамен танысу	<ul style="list-style-type: none"> - ересектердің еңбегі, оның қоғамдық өмірдегі рөлі туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынастары туралы білімдерін көңейту; - отансуýгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мақтаныш сезімін тәрбиелеу; - құрдастарымен сыйпай қарым-қатынас жасауға баулу; - туған өлкеге, өзінің еліне және оның тарихына сүйіспеншілікке тәрбиелеу; - тірі және елі табигат туралы білімдерін көңейту; - танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық қиялды қалыптастыру; табигатты сактауда адамның рөлі туралы білімдерін қалыптастыру; қоршаған ортада, табигатта қауіпсіздікті сактау. <p>Байланыс және қозғалыс құралдары.</p> <p>Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атай білу дағдыларын қалыптастыру. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көліктегі жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу.</p>

Желтоқсан айы

2022 жыл

Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шыныктыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денесін үйлесімді дамыту, спорттық, кимылды ойындарға, спортпен айналысуға қызығушылықты арттыру; - дene сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікті қалыптастыру; - негізгі кимыл түрлерін: жұру мен жүгіруді, секіру мен лактыруды, қағып алуды, еңбектеу мен өрмеледі, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дene шыныктыру жаттығуларын орындауға қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелу; - әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызығушылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздікті сақтау. <p>Еңбектеу, өрмеледі: 10 метрге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тұра бағыт бойынша, көлбеу тактай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу; табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқаның астынан еңбектеу; құрсаудан еңбектеп оту; гимнастикалық қабырғага жогары-төмен ауыспалы қадаммен өрмеледі, борене және гимнастикалық скамейкадан аттап оту.</p> <p>Жалпы дамытуши жаттығулар.</p> <p>Кеудеге арналған жастығулар.</p> <p>Екі қолды белге қойып, онға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Онға, солға еңкею, шалқау. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жогары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Бір аяқты жогары көтеріп, жогары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырыған қалыпта екі аяқты жогары көтеру, бұгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқау, екі аяқты кезек буту және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру.</p> <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.</p> <p>Шаңғымен жүру: шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.</p> <p>Жүзу: суға тұсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарын жогары және төмен көтеріп кимылдар орындау; иекке дейін суда отыру, судан шығу; бетін суға малу; еркін әдіспен жүзуге талпыну.</p> <p>Кимылды ойындар.</p> <p>Кимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды үйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық) дамыту. Кимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сактауға баулу. Доптармен, секірғіштермен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Дербес кимыл белсенділігі.</p> <p>Балалардың доптармен, козгалатын ойыншыктармен, құрсаулармен ойындарын колдау, дene шыныктыру құралдарын, спорттық және кимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, кимылды ойындарға қатысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, азғаза түсетін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың кимылдарды орындауда үшін жағдайлар жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру.</p> <p>Дене белсенділігі (таңертенгі жаттығу, шыныктыру, спорттық және кимылды ойындар) мен үйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті көңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.</p> <p>Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдәтке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Таракты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту.</p> <p>Тамақтану әдебін сактау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю.</p> <p>Өзін-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзін-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен сон құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p>

	<p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шұберекпен сұртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, женіл киіммен жедетілген бөлмеде дene жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әңгімелерін құруға баулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы акпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау. <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сейлеу карқының өзгертуі бекіту: ақырын, жылдам сейлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту.</p> <p>Сөздік қор. Айналасындағы заттармен сөздік қорды көнегейту: тұрмыстық заттар және коршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың боліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сейлеуде колдану.</p> <p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен көнегейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сейлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету.</p> <p>Байланыстырып сейлеу. Диалогтік сейлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - балалар әдебиетіне, театр елеміне қызығушылықты дамыту; - балаларға жастаңына сәйкес тыңдауға, саңхалауға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну. <p>Әдеби шығармаларды мұқияттыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзben өлшеу, қолмен ұстau арқылы көрнекі-бейнелік ойлауды, есте сақтауды, қиялдауды, сейлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, корытынды шығаруға баулу; - сенсорлық қабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін калыптастыру; - сыни ойлау дағдыларын калыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету; - эстетикалық талғамды калыптастыру, балалардың ой-өрістерін көнегейту; тірі және өлі табигат объектілеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстінен және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуан- жіңішке сын есімдермен белгілеу. Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыру.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - казақ халқының үлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу; - түрлі балалар әрекетінде балалардың көркем-шығармашылық қабілеттерін, дербестілігін, белсенділілігін дамыту. <p>Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «бүршік», «қызығалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз», «ирек», «су» суретін салу, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сактау.</p>

Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - коршаған ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен киялды дамыту; - өнер түрлері туралы ұғымдарды кеңейту, заттарды қарau және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. <p>Тар жолактарды қөлденеңінен қиоды, шаршының бұрыштарын қиоды үрету.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем- эстетикалық талғамды дамыту; - өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағдыларын қалыптастыру. <p>Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, бөліктерді біріктіру.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - балаларға тыңдауға, айтуға жастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау. Музыканы тыңдау мәдениетін сактау (музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үрету, таныс шығармаларды білу, тындалған музықадан алған әсерлері туралы әнгімелдеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үрету (ақырын, катты, баяу, жылдам).</p> <p>Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Өуенде таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешінің көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ыргакты қымылдар. Би қымылдарын, ойындағы музыкалық қымылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ыргакты жүріспен беру, музыканың қымылдық сипатына қарай женіл, ыргакты жүгіру; музыканың ыргағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және женіл секіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Домбыра әуендерді ойнау. Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қымылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қымылдарды аудыстыру, би қымылдарының, билердің атауларын есте сактау. Женіл, ыргақпен қозғалу, жүппен би қымылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қымылдарды қолдану.</p>
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қауіпсіздікті сактауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу. <p>Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.</p>
Коршаған ортамен танысу	<ul style="list-style-type: none"> - ересектердің еңбегі, оның қоғамдық өмірдегі рөл туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынастары туралы білімдерін кеңейту; - отансуїгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мактандыш сезімін тәрбиелеу; - құрдастарымен сыпайы карым-қатынас жасауға баулу; - туған өлкеге, өзінің еліне және оның тарихына сүйіспеншілікке тәрбиелеу; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту; - танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық киялды қалыптастыру; табиғатты сактауда адамның рөл туралы білімдерін қалыптастыру; коршаған ортада, табиғатта қауіпсіздікті сактау. <p>Менін Отаным – Қазақстан. Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мактандыш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауга тәрбиелеу. Отан корғашылар, Қазақстан Республикасының әскері туралы ұғымдарын кеңейту. Отанды сүюге, патриотизмге тәрбиелеу. Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана қаласы, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту.</p>

Қантар айы

2023 жыл

Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шыныктыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денесін үйлесімді дамыту, спорттық, кимылды ойындарға, спортпен айналысуға қызыгуышылықты арттыру; - дене сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікті қалыптастыру; - негізгі кимыл түрлерін: жұру мен жүгіруді, секіру мен лактыруды, қағып алуды, енбектеу мен өрмеледі, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дене шыныктыру жаттығуларын орындауга қызыгуышылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелу; - әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызыгуышылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздікті сактау. <p>Секіру: бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, онға, солға бұрылып секіру; аяқты бірге, алшақ койып, бір аяқпен (он және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сзықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 20–25 сантиметр бійктікten секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 сантиметр), қысқа секіргішпен секіру.</p> <p>Жалпы дамытуши жаттығулар.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар.</p> <p>Екі қолды белге қойып, онға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Онға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізу, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Бір аяқты жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бұғу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бұту және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру.</p> <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Шанамен сырғанау: тобешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен тобешікке көтерілу, тобешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.</p> <p>Шаңғымен жүру: шаңғымен бірінің артынан бірі жүру; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.</p> <p>Жүзу: суға тұсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарын жоғары және төмен көтеріп қимылдар орындау; иекке дейін суда отыру, судан шығу; бетін суға малу; еркін әдіспен жузуғе талпыну.</p> <p>Кимылды ойындар.</p> <p>Кимылды ойындарға қызыгуышылықты дамыту. Таныс ойындарды үйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық) дамыту. Кимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы тұрде сактауға баулу. Доптармен, секіргіштермен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Дербес кимыл белсенділігі.</p> <p>Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын колдау, дене шыныктыру құралдарын, спорттық және кимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауга, кимылды ойындарға катысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, азага түсетін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың кимылдарды орындауы үшін жағдайлар жасау.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.</p> <p>Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдәтке айналдыруға баулу. Тамактанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууга, тісін тазалауға үйрету. Таракты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту.</p> <p>Тамактану әдебін сактау. Тамакты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамактанып болғаннан кейін ауызды шаю.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әңгімелерін құруға баулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаган ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы акпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау. <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызын және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу карқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызы. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту.</p>

	<p>Сөздік қор. Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: түрмистық заттар және коршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде қолдану. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін коршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық раймен қолдана білуге үйрету (отыр, жұр, жүгір). Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауп беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - балалар әдебиетіне, театр елеміне қызығушылықты дамыту; - балаларға жастарына сәйкес тыңдауға, сахналуға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну. <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертеғі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзben өлшеу, қолмен ұстау арқылы көрnekі-бейнелік ойлауды, есте сактауды, киялдауды, сөйлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, қорытынды шығаруға баулу; - сенсорлық қабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; - сынни ойлау дағдыларын қалыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету; - эстетикалық талғамды қалыптастыру, балалардың ой-өрістерін кеңейту; тірі және өлі табигат объектілеріне ұқыпты қарашаға тәрбиелеу. <p>Геометриялық фигураалар. Балаларды геометриялық фигурааларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойынша тең).</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - казақ халқының ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу; - түрлі балалар әрекетінде балалардың көркем-шығармашылық қабілеттерін, дербестігін, белсенділігін дамыту. <p>Балалардың ғұлдер, коршаған заттар мен табигат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Коныр, қызылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру).</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - коршаған ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен киялды дамыту; - өнер түрлері туралы ұғымдарды кеңейту, заттарды қарашаға және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, ғұлдердің пішінін кио және ол заттарды қағаз бетінен орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсак элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем- эстетикалық талғамды дамыту; - өнер туындыларын қабылдау мен түсінүү дағдыларын қалыптастыру. <p>Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - балаларға тыңдауға, айтуға жастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p>

Музыка тындау.

Музыканы тындау мәдениетін сактау (музыкалық шығармаларды аланадамай соңына дейін тындау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тындалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелуеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, катты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен).

Ән айту.

Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қымылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Әуенде таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешінің көмегімен).

Музыкалық-ыргакты қымылдар.

Би қымылдарын, ойындағы музыкалық қымылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ыргакты жүріспен беру, музыканың қымылдық сипатына қарай жеңіл, ыргакты жүгіру; музыканың ыргағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші болігінде қымылдарды өзгерту.

Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.

Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Сазсырнайда әуендерді ойнау.

Билер.

Әуенниң көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қымылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қымылдарды ауыстыру, би қымылдарының, билердің атауларын есте сактау.

Жеңіл, ыргакпен қозғалу; жұппен би қымылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қымылдарды қолдану.

Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шенбер бойымен ән айтып журу, қымылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажыратада білу, атрибуттармен би қымылдарын орындау.

Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қауіпсіздікті сактауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу. <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың параграфын ортасынан бүктеп, шиыршықтан, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.</p>
Қоршаган ортамен танысу	<ul style="list-style-type: none"> - ересектердің еңбегі, оның қогамдық өмірдегі рөл туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынастары туралы білімдерін көңейту; - отансуйгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мақтандын сезімін тәрбиелеу; - құрдастарымен сыпайы қарым-қатынас жасауға баулу; - туған өлкеге, өзінің еліне және оның тарихына сүйіспеншілікке тәрбиелеу; - тірі және елі табиғат туралы білімдерін көңейту; - танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық қиялды қалыптастыру; табиғатты сактауда адамның рөл туралы білімдерін қалыптастыру; қоршаган ортада, табиғатта қауіпсіздікті сактау. <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын көңейту.</p> <p>Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту.</p>

Ақпан айы
2023 жыл

Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денесін үйлесімді дамыту, спорттық, қимылды ойындарға, спортпен айналысуға қызығушылықты арттыру; - дене сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікте қалыптастыру; - негізгі қимыл түрлерін: журу мен жүгіруді, секіру мен лактыруды, қағып алуды, еңбектеу мен өрмеледі, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелу; - әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызығушылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздікті сақтау. <p>Лактыру, домалату, қағып алу: заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; заттарды қашықтыққа лактыру (3,5–6,5 метрден кем емес), он және сол қолымен көлденен қойылған нысанана (2–2,5 метр қашықтықтан), 1,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 метр) нысанана лактыру; допты бір-біріне тәмемнен және бастан асыра лактыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лактыру (2 метр қашықтықтан); допты жоғары лактыру және екі қолымен қағып алу (катарынан 3–4 рет).</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар.</p> <p>Екі қолды белге қойып, онға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Онға, солға енкею, шалқау. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусактарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бұту және жазу, тәмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға енкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бұту және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру.</p> <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Шанамен сырғанай: тәбешіктен сырғанай; бір-бірін сырғанату, шанамен тәбешікке көтерілу, тәбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанай.</p> <p>Шаңғымен жүру: шаңғымен бірінің артынан бірі журу; ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.</p> <p>Жұзу: суга тұсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарын жоғары және тәмен көтеріп қимылдар орындау; иеккे дейін суда отыру, судан шығу; бетін суга малу; еркін әдіспен жұзуге талпыну.</p> <p>Қимылды ойындар.</p> <p>Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық) дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.</p> <p>Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамактанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарапты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту.</p> <p>Тамактану әдебін сақтау. Тамакты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлыхты дұрыс қолдану, тамактанып болғаннан кейін ауызды шаю.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, женіл күймен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әңгімелерін құруға баулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаган ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы акпараттарды алында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды

күрдастарымен талқылау.

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.

Сөйлеу қарқының өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сейлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жаксарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратада білуге және атауға үйрету.

Сөздік қор.

Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (оыйнышқтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жаңында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама- қарсы антоним сөздермен байыту.

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық раймен қолдана білуге үйрету (отыр, жұр, жүгір).

Байланыстырып сөйлеу.

Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге катысуға баулу, диалогке катысушы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету.

Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы акпаратты талқылауға баулу.

Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - балалар әдебиетіне, театр елеміне қызығушылықты дамыту; - балаларға жастарына сәйкес тыңдауға, сахранауға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну. <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертеғі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.</p> <p>Шешендікке, сез өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбак шешу, айтыс өнеріне баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзben өлшеу, қолмен ұстау арқылы көрнекі-бейнелік ойлауды, есте сақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, қорытынды шығаруға баулу; - сенсорлық қабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; - сынни ойлау дағдыларын қалыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету; - эстетикалық талғамды қалыптастыру, балалардың ой-өрістерін кеңейту; тірі және өлі табигат объектілеріне ұқыпты қарастыруға тәрбиелеу.
Геометриялық фигураладар.	<p>Балаларды геометриялық фигураладарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш)</p> <p>және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атап білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атап (ұзындау-қыскалау, кендеу-тарлау, жоғары-төмен, калың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, калындығы бойынша тен).</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - казақ халқының ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу; - түрлі балалар әрекеттінде балалардың көркем-шығармашылық қабілеттерін, дербестігін, белсенділігін дамыту. <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты колдау.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - қоршаған ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен қиялды дамыту; - өнер түрлері туралы ұғымдарды кеңейту, заттарды қарастыру және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін кио және ол заттарды қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру.</p> <p>Ұсак элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу.</p>

Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем- эстетикалық талғамды дамыту; - өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағыларын қалыптастыру. <p>Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Кескішті қолдануды үйрету, оның көмегімен жасалған бұйымды бозендеруге ынталандыру.</p>
Музыка	<p>- балаларға тыңдауға, айтуға жастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну.</p> <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау.</p> <p>Музыканы тыңдау мәдениетін сактау (музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музықадан алған әсерлері туралы әнгімелуе, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, катты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен).</p> <p>Ән айту.</p> <p>Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Әуенде таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешінің көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғакты қимылдар.</p> <p>Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғакты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай женіл, ырғакты жүгіру; музыканың ырғағын накты бере отырып, қос аяқпен еркін және женіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Сазсырнайда әуендерді ойнау.</p> <p>Билер.</p> <p>Әуенниң көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердін атауларын есте сактау.</p> <p>Женіл, ырғакпен козғалу; жүппен би қимылдарын орындау; билerde ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану.</p> <p>Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шенбер бойымен ән айтып журу, қимылдарды өзгерту, шашшандық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнакы сипатын ажыратада білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау.</p>
Құрастыру	<p>- балаларды қауіпсіздікті сактауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиышшықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, белшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.</p>
Коршаған ортамен танысу	<ul style="list-style-type: none"> - ересектердің енбегі, оның қоғамдық өмірдегі рөл туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынастары туралы білімдерін көңейту; - отансуýгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мақтаныш сезімін тәрбиелеу; - құрдастарымен сипайы қарым-қатынас жасауға баулу; - тұған өлкеге, өзінің еліне және оның тарихына сүйіспеншілікке тәрбиелеу; - тірі және елі табиғат туралы білімдерін көңейту; - танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық киялды қалыптастыру; табиғатты сактауда адамның рөл туралы білімдерін қалыптастыру; коршаған ортада, табиғатта қауіпсіздікті сактау. <p>Олі табиғат құбылыстары мен заттары.</p> <p>Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, кар, бұршақ, кемпіркосақ, боран) көңейту.</p> <p>Бақылау құнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйік, жылы, күн шуакты, кар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну.</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырактар түсті, күннің сұйықтығынан жердегі кар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында күм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Ауа райы мен климаттың жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстанның түрлі аймактарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру.</p>

Наурыз айы
2023 жыл

Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
<p>Дене шынықтыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - балалардың денесін үйлесімді дамыту, спорттық, қимылды ойындарға, спортпен айналысуға қызығушылықты арттыру; - дене сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікті қалыптастыру; - негізгі қимыл түрлерін: журу мен жүгіруді, секіру мен лактыруды, қағып алуды, еңбектеу мен өрмеледі, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелу; - әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызығушылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздікті сақтау. <p>Сапқа тұру, сапқа түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жаңына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; онға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшаш ұстасу және жақын тұру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Аяқтаң ұшынан көтерілу және тұру. Екі аяктың кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бұту, алға созу, қайтадан бұту және тұсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшақтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқаның үстінен бір қырымен журу. Түргеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бұғіп, екі аяқтың кезек көтеру.</p> <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.</p> <p>Жүзу: суга тұсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарын жоғары және төмен көтеріп қимылдар орындау; иекке дейін суда отыру, судан шығу; бетін суга малу; еркін әдіспен жүзуге талпыну.</p> <p>Кімбылды ойындар.</p> <p>Кімбылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік) дамыту. Кімбылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі.</p> <p>Балалардың доптармен, қозгалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзага түсетін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қимылдарды орындауды үшін жағдайлар жасау.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, женіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.</p> <p>Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамактанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууга, тісін тазалауға үйрету. Таракты, кол орамалды пайдалана білуді бекіту.</p> <p>Тамактану әдебін сақтау. Тамакты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамактанып болғаннан кейін ауызды шаю.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p>	

	<p>Өзіне-өзі қызмет көрсете дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құргату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шұберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалан аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дene жаттыгуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әнгімелерін құруға баулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы акпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау. <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сөйлеу қарқының өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратса білуге және атауға үйрету.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Балаларды қазақ халқының қонақжайлышың дәстүрімен таныстыру, қонақты құтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сактауға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сейлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық раймен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әнгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұраптар коюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әнгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету.</p> <p>Балаларды әнгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әнгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - балалар әдебиетіне, театр элементіне қызығушылықты дамыту; - балаларға жастаңына сәйкес тыңдауға, саңхалауға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну. <p>Шешендікке, сез өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзben өлшеу, қолмен ұстау арқылы көрнекі-бейнелік ойлауды, есте сақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, корытынды шығаруға баулу; - сенсорлық кабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін калыптастыру; - сынны ойлау дағдыларын калыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету; - эстетикалық талғамды қалыптастыру, балалардың ой-өрістерін көңейту; тірі және өлі табигат объектілеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. <p>Геометриялық фигураладар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигураладарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нағайделерін атап (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, калың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, калындығы бойынша тен).</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - қазақ халқының ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу; - түрлі балалар әрекетінде балалардың көркем-шығармашылық қабілеттерін, дербестігін, белсенділігін дамыту. <p>Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сактау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстремен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін көңейту.</p>

Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - коршаган ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен киялды дамыту; - өнер түрлері туралы ұғымдарды кеңейту, заттарды қару және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. <p>Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киң үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, коржынмен таныстыру.</p> <p>Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем- эстетикалық талғамды дамыту; - өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағдыларын қалыптастыру. <p>Ертегілер мен коршаган өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - балаларға тыңдауға, айтуға жастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау. Музыканы тыңдау мәдениетін сактау (музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музықадан алған әсерлері туралы әнгімелуе, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, катты, бауу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмөн), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және құмылдармен сүйемелдеу.</p> <p>Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, құмылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Өуендей таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні қөмегімен).</p> <p>Музыкалық-ыргакты құмылдар. Би құмылдарын, ойындағы музыкалық құмылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ыргакты жүріспен беру, музыканың құмылдық сипатына қарай жеңіл, ыргакты жүгіру; музыканың ыргағын накты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде құмылдарды өзгерту, музыканың қоңілді, ойнақы сипатын қабылдау.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Барабанда әуендерді ойнау.</p> <p>Билер. Әуенниң қоңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін құмылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес құмылдарды аудыстыру, би құмылдарының, билердің атауларын есте сактау.</p> <p>Жеңіл, ыргақпен қозғалу; жұппен би құмылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық құмылдарды қолдану.</p> <p>Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шенбөр бойымен ән айтып журу, құмылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың қоңілді, ойнақы сипатын ажыратса білу, атрибуттармен би құмылдарын орындау.</p> <p>Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» бійн үйрету.</p>
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қауіпсіздікті сактауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу. <p>Табиғи, калдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бүйімдарымен (ер- тұрман, киң үйдің жабдықтары, әшекей бүйімдары), тұрмыстық заттарымен (кубі, мес, кели, тостаған, ожау, астай, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қакпактың түрлері, пластик, кораптар, кір қыстырығыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p>
Коршаган оргамен танысу	<ul style="list-style-type: none"> - ерессектердің еңбегі, оның қоғамдық өмірдегі рөлі туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ерессектермен өзара карым-кетіншілдегі туралы білімдерін кеңейту; - отансүйгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мақтаныш сезімін тәрбиелеу; - құрдастарымен сыйтайы қарым-кетіншілдегі туралы білімдерін кеңейту; - тұған өлкеге, өзінің еліне және оның тарихына сүйіспеншілікке тәрбиелеу; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту;

- танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық қиялды қалыптастыру; табигатты сактауда адамның рөлі туралы білімдерін қалыптастыру; коршаған ортада, табигатта қауіпсіздікте сактау.

Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын менгеруіне ықпал ету.

Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктерді кеңейту. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру. Балаларда мінез-құлық мәдениеті мен сырпайы қарым-катьнас негіздерін

қалыптастыруды жалғастыру; амандасу, коштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әнгімесіне араласпау, өз өтінішін сырпайы турде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту.

Сәуір айы
2023 жыл

Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
<p>Дене шынықтыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - балалардың денесін ұйлесімді дамыту, спорттық, қымылды ойындарға, спортпен айналысуға қызығушылықты арттыру; - дене сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікте қалыптастыру; - негізгі қымыл түрлерін: журу мен жүгіруді, секіру мен лактыруды, қағып алуды, еңбектеу мен өрмеледі, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелу; - әртүрлі ұлттық қымылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызығушылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын колдануда қауіпсіздікті сақтау. <p>Сапка тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапка тұру, бір-бірінің жаңына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; онға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстасу және жақын тұру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Аяқтаң ұшына көтерілу және тұру. Екі аякты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бұту, алға созу, қайтадан бұту және тұсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқаның үстінен бір қырымен жұру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бұғіп, екі аяқты кезек көтеру.</p> <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.</p> <p>Жүзу: суға тұсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарын жоғары және төмен көтеріп қымылдар орындау; иекке дейін суда отыру, судан шығу; бетін суға малу; еркін әдіспен жүзуге талпыну.</p> <p>Қымылды ойындар.</p> <p>Қымылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту. Қымылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Дербес қымыл белсенділігі.</p> <p>Балалардың доптармен, қозгалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын колдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қымылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қымылды ойындарға қатысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзага түсетін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қымылдарды орындауды үшін жағдайлар жасау.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.</p> <p>Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамактанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарапты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту.</p> <p>Тамактану әдебін сақтау. Тамакты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлыхты дұрыс қолдану, тамактанып болғаннан кейін ауызды шаю.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамактанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпак табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жұру. Қымылдауға ынғайлы, женіл күймен желдетілген белмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p>	<p>Ұйымдастырылған іс-әрекет</p> <ul style="list-style-type: none"> - балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әнгімелерін құруға баулу;
<p>Сөйлеуді дамыту</p>	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әнгімелерін құруға баулу;

	<p>- баланың айналасындағы өзін коршаган ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы акпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау.</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызын және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сойлеу қарқының өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сойлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрысы айтылуын жаксарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыраты білуге және атауға үйрету.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және коршаган орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың бөліктегі мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сойлеуде қолдану.</p> <p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін коршаган ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру.</p> <p>Сойлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану.</p> <p>Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (оыйнышқтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жаңында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама- қарсы антоним сөздермен байту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сейлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық раймен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Диалогтік сойлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысуши үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету.</p> <p>Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертеғілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы акпаратты талқылауға баулу.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - балалар әдебиетіне, театр алеміне қызығушылықты дамыту; - балаларға жастарына сәйкес тыңдауға, сахналауға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну. <p>Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертеғілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік куралдарын (интонация, ым-ишарап, қымыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатығез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзben өлшеу, қолмен ұстау арқылы көрнекі-бейнелік ойлауды, есте сақтауды, киялдауды, сойлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, корытынды шығаруға баулу; - сенсорлық кабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін калыптастыру; - сынны ойлау дағдыларын калыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету; - эстетикалық талғамды қалыптастыру, балалардың ой-әрістерін кеңейту; тірі және өлі табигат объектілеріне ұқыпты қараяуға тәрбиелеу. <p>Кеңістікі бағдарлау.</p> <p>Кеңістікі бағыттарын өзіне катысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан онға қарай орналастыру, заттардың өзіне катысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдында үстел, сол жағымда орындық тұр).</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - казақ халқының ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу; - түрлі балалар әрекеттінде балалардың көркем-шығармашылық қабілеттерін, дербестігін, белсенділігін дамыту.

	<p>Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сыйығынан шықпай ырғакты түрде бояу. Қылқаламды ұстінен баса отырып, жуан сыйықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сыйықтарды жургізу.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - коршаған ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен киялды дамыту; - өнер түрлері туралы үғымдарды кеңейту, заттарды қару және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. <p>Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сактауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем- эстетикалық талғамды дамыту; - өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағдыларын қалыптастыру. <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопак, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - балаларға тыңдауға, айтуға жастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау.</p> <p>Музыканы тыңдау мәдениетін сактау (музыкалық шығармаларды алғанда соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тындалған музықадан алған асерлері туралы әңгімелуе, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, катты, базау, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Әуенде таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешінің көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғакты қимылдар.</p> <p>Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғакты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғакты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші болігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Металлофонмен әуендерді ойнау.</p> <p>Билер.</p> <p>Әуенниң көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды аудыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сактау.</p> <p>Жеңіл, ырғакпен козғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билerde ойындағы музыкалық қимылдарды колдану.</p> <p>Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шенбөр бойымен ән айтып журу, қимылдарды өзгерту, шапшандық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажыратада білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау.</p> <p>Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» бійн үйрету.</p>
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қауіпсіздікті сактауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу. <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер- тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (кубі, мес, келі, тостаған, ожай, астай, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпактың түрлері, пластик, кораптар, кір қыстыргыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық киялды дамыту, көрnekілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p>

Коршаган ортамен танысу	<ul style="list-style-type: none"> - ересектердің енбегі, оның қогамдық өмірдегі рөлі туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-катаинастыры туралы білімдерін көнекіту; - отансүйгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мақтаныш сезімін тәрбиелеу; - құрдастарымен сыйпайы қарым-катаинас жасауға баулу; - туған өлкеге, өзінің еліне және оның тарихына сүйіспеншілікке тәрбиелеу; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін көнекіту; - танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық киялды қалыптастыру; табиғатты сактауда адамның рөлі туралы білімдерін қалыптастыру; коршаган ортада, табиғатта қауіпсіздікті сақтау. <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоныздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстарды коректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоныздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоныздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау.</p> <p>Жәндіктер туралы (коңыз, көбелек, шыбын, құмырска), қыстап қалатын және жыл құстары туралы ұғымдарын көнекіту.</p> <p>Өсімдіктер әлемі.</p> <p>Өсімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырактардың шаңын сұрту) туралы түсінікті дамыту. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырақ, су, құн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау. Өсімдіктердің даму кезендері (тұқым, көшет, сабак, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді көнекіту: жемістер, көгөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман).</p> <p>Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру.</p>
-------------------------	---

Мамыр айы
2023 жыл

Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың денесін үйлесімді дамыту, спорттық, қимылды ойындарға, спортпен айналысуға қызығушылықты арттыру; - дене сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікті қалыптастыру; - негізгі қымыл түрлерін: жұру мен жүгіруді, секіру мен лактыруды, қағып алуды, еңбектеу мен өрмеледі, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дене шынықтыру жаттығуларын орындауга қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелу; - әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызығушылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздікті сақтау. <p>Үргактық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Аяқта арналған жаттығулар.</p> <p>Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге койып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бұгу, алға созу, қайтадан бұгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшыктарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқаның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек кетеру.</p> <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.</p> <p>Жұзу: суға тұсу, суда ойнау; суда отырып, аяктарын жоғары және төмен көтеріп қимылдар орындау; иекке дейін суда отыру, судан шығу; бетін суға малу; еркін әдіспен жүзуге талпыну.</p> <p>Қимылды ойындар.</p> <p>Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.</p> <p>Дербес қымыл белсенділігі.</p> <p>Балалардың доптармен, козгалатын ойыншыктармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибууттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға катысуға тарту. Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, азғаға түсетін салмақты реттеу. Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қимылдарды орындау үшін жағдайлар жасау.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру.</p> <p>Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдептеге айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууга, тісін тазалауға үйрету. Таракты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту.</p> <p>Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, женіл киіммен жедетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әнгімелерін құруға баулу;

- баланың айналасындағы өзін коршаган ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы акпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау.

Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.

Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызын және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.

Сойлеу қарқының өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сойлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жаксарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыраты білуге және атауға үйрету.

Сөздік көр.

Балаларды қазақ халқының қонақжайлышық дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отыргызу, «қонақ кәде», «сыбага», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы ұлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сактауға баулу.

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Сойлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық раймен қолдана білуге үйрету (отыр, жұр, жүгір).

Байланыстырып сөйлеу.

Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге катысуға баулу, диалогке катысушы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету.

Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы акпаратты талқылауға баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сханалауға үйрету.

Көркем әдебиет

- балалар әдебиетіне, театр елеміне қызығушылықты дамыту;

- балаларға жастарына сәйкес тыңдауға, сханалауға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну.

Сханалық қойылымдарға катысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (катыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты) ынталандыру.

Математика негіздері

- заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзben өлшеу, қолмен ұстау арқылы көрнекі-бейнелік ойлауды, есте сақтауды, қиялдауды, сойлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту;

- танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, қорытынды шығаруға баулу;

- сенсорлық қабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру;

- сынни ойлау дағдыларын қалыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету;

- эстетикалық талғамды қалыптастыру, балалардың ой-өрістерін кеңейту; тірі және өлі табигат объектілеріне ұқыпты қарастыруға тәрбиелеу.

Ұақытты бағдарлау.

Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық әрекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеш», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.

Сурет салу

- қазақ халқының ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу;

- түрлі балалар әрекетінде балалардың көркем-шығармашылық қабілеттерін, дербестігін, белсенділігін дамыту.

Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сактауға баулу.

Жапсыру

- коршаган ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен киялды дамыту;

- өнер түрлері туралы ұғымдарды кеңейту, заттарды қарастыру және қолмен ұстап зерттеуді дамыту.

Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиоға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту.

Мүсіндеу

- өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем-эстетикалық талғамды дамыту;

- өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағдыларын қалыптастыру.

	<p>Қазақ халқының түрмистық заттарымен таныстыру, оларды мұсіндеуге баулу. Дайын мұсінді дөңгелек, сопак, шаршы, үшбұрыш пішіндеңі қазақ оюларының элементтерімен безендіру.</p> <p>Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - балаларға тыңдауға, айтуға жастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау.</p> <p>Музыканы тыңдау мәдениетін сактау (музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музықадан алған әсерлері туралы әнгімелуе, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, катты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қымылдармен сүйемелдеу.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қымылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Әуенде таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні қөмегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғакты қымылдар.</p> <p>Би қымылдарын, ойындағы музыкалық қымылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғакты жүріспен беру, музыканың қымылдық сипатына қарай женіл, ырғакты жүгіру; музыканың ырғағын накты бере отырып, қос аяқпен еркін және женіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қымылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сақналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Барабанда әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атаяу.</p> <p>Билер.</p> <p>Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қымылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қымылдарды ауыстыру, би қымылдарының, билердің атауларын есте сактау.</p> <p>Женіл, ырғакпен қозғалу, жұппен би қымылдарын орындау; билerde ойындағы музыкалық қымылдарды қолдану.</p> <p>Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шенбер бойымен ән айтып журу, қымылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажыратса болу, атрибуттармен би қымылдарын орындау.</p> <p>Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» бійн үйрету.</p>
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қауіпсіздікті сактауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу. <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Қазақ халқының табиги материалдардан жасалған бүйімдарымен (ер- тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бүйімдары), түрмистық заттарымен (кубі, мес, келі, тостаған, ожау, астай, диримен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиги (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпактың түрлері, пластик, коралтар, кір қыстырығыштар) заттардан құрастыру. Табиги материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше тандап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p>
Коршаған ортамен танысу	<ul style="list-style-type: none"> - ересектердің енбегі, оның қоғамдық өмірдегі рөл туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара карым-қатынастары туралы білімдерін көнектізу; - отансуýгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мақтаныш сезімін тәрбиелеу; - құрдастарымен сипайы қарым-қатынас жасауға баулу; - туған өлкеге, өзінің еліне және оның тарихына сүйіспеншілікке тәрбиелеу; - тірі және өлі табигат туралы білімдерін көнектізу; - танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық қиялды қалыптастыру; табигатты сактауда адамның рөл туралы білімдерін қалыптастыру; коршаған ортада, табигатта қауіпсіздікті сактау. <p>Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлыш ережелері мен нормаларын менгеруіне ықпал ету.</p>

Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктерді көңейту. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру. Балаларда мінез-құлық мәдениеті мен сырттың қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру; амандасу, коштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әнгімесіне араласпау, өз өтінішін сырттың түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айтуда.

Коршаған ортада және табигатта қарапайым тәртіп ережелерін сактау, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға (өсімдіктерді қорғау, қыстап қалған құстарға жем беру) баулу.

Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын менгеру (электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстай); коршаған ортада, табигатта қарапайым тәртіп ережелерін білу (қоқыс тастамау, өздігінен от жақпау).